

INTENZITET BOLI U BOLESNIKA S OSTEOARTRITISOM, POLIARTRITISOM I SPONDILOARTRITISOM

PAIN INTENSITY IN OSTEOARTHRITIS, POLYARTHRITIS AND SPONDYLARTHRTIS PATIENTS

Kristina Kovač Durmiš ♦ Đurđica Babić-Naglić ♦ Bojana Dalbelo Bašić ♦ Božidar Ćurković
Porin Perić ♦ Nadica Laktašić-Žerjavić ♦ Iva Žagar ♦ Goran Ivanišević

Funkcionalna sposobnost bolesnika s reumatskim bolestima usko je povezana sa stadijem osnovne bolesti i percepcijom boli. Mjerenje intenziteta boli kao rutinskog dijela kliničke obrade treba biti sastavni dio pristupa reumatskom bolesniku.

Cilj je bio istražiti promjene intenziteta boli te povezanost s pojedinom dijagnozom i funkcionalnim indeksima HAQ i BASFI u hospitaliziranih bolesnika s dijagnozom osteoartritis (OA), poliartritis i spondiloartritis (SpA).

Bolesnici su tijekom bolničkog liječenja (2 do 14 dana) svakodnevno bilježili intenzitet boli na numeričkoj analognoj skali (0-10) svaka 2 sata. Analiziran je dnevnik boli 98 bolesnika: 43 s poliartritisom, 32 spondiloartritisom i 23 osteoartritisom. U statističkoj analizi korištene su korelacijska i ANOVA analiza te T-test za zavisne uzorke.

Bolesnici s osteoartritisom zabilježili su statistički značajnu višu razinu boli u odnosu na druge dvije skupine (mean=5,97; 4,89 poliartritis, 4,88 spondiloartritis). Ispitujući povezanost s funkcionalnim indeksima dokazana je pozitivna korelacija intenziteta boli i BASFI indeksa u bo-

lesnika sa SpA ($\alpha=0,05$, koef. korelacije=0,59056) te intenziteta boli i HAQ indeksa u bolesnika s OA ($\alpha=0,05$, koef. cijent korelacije=0,69389). Upoređujući jačinu boli prvog i posljednjeg dana hospitalizacije jedino je u bolesnika sa spondiloartritisom došlo do statistički značajnog smanjenja razine boli (mean_{prvi dan}=5,27, mean_{posljednji dan}=4,58, $p=0,02$). Svi bolesnici uključeni u analizu podvrgnuti su medikamentnoj i fizikalnoj terapiji te je na taj način došlo do modulacije osjeta boli. Problem u tumačenju rezultata predstavlja heterogenost dijagnoza i postupaka liječenja unutar pojedine skupine te relativno mali uzorak bolesnika. Iako neki rezultati nisu u skladu s očekivanjem, dobiveni su podaci o smanjenju intenziteta boli u bolesnika sa spondiloartritisom koji bi mogao biti povezan s fizikalnoterapijskim postupcima. Premda izračunata razlika nije značajna za pojedinca, nameće se potreba za novim istraživanjem koje bi obuhvatilo procjenu učinka pojedinih vrsta liječenja na bol, ali i druge parametre poput jutarnje ukočenosti.

Ključne riječi: bol, osteoartritis, poliartritis, spondiloartritis